Nomenen Hug Bonapart, darrer regent de Còrsega

Autor: Marc Pons
Data de publicació: 26-07-2020

Article d'En Marc Pons del 23 de juliol del 2020 al Nacional.cat. El 23 de juliol del 1409 Martí I nomena el català Hug Bonapart com a nou regent de la corona catalanoaragonesa a Còrsega. Un descendent seu expulsaria els genovesos i lliuraria el domini de l'illa a la monarquia francesa: Napoleó.

El 23 de juliol de l'any 1409, fa 611 anys, el comte-rei Martí I (el darrer sobirà de la dinastia Berenguer) nomenava el català Hug Bonapart com a nou regent de la corona catalanoaragonesa a Còrsega. Bonapart seria el darrer regent nomenat des de Barcelona. Durant la seva regència s'intensificaria el conflicte que enfrontava les oligarquies procatalanes i progenoveses de l'illa, fins a desembocar en una guerra civil (1414-1434)

Amb l'entronització dels Trastàmara (1412) el domini català i el càrrec de Bonapart van passar a ser més nominals que efectius. El 1414, en plena ofensiva progenovesa, l'anterior regent català Vicentello d'Istria va rellevar Bonapart, però no va obtenir la confirmació de Ferran I (el primer sobirà de la dinastia Trastàmara a la corona catalanoaragonesa), que es va desentendre totalment de la crisi de Còrsega.

Alguns historiadors esgrimeixen que la raó per la qual Ferran I es va desentendre de Còrsega seria que, durant el Compromís de Casp (1412) que el va conduir al tron de Barcelona, el partit procatalà s'hauria manifestat partidari de Jaume d'Urgell, el gran rival del Trastàmara. I s'hi afegia el fet que els Della Roca (líders del partit procatalà) eren una branca menor de l'extinta nissaga reial dels Berenguer-Aragó.

La investigació moderna prova que a la conclusió del conflicte (que es va saldar amb la derrota del partit procatalà, 1434), els Istria i els Della Roca (de l'estament nobiliari) es van exiliar a Barcelona, i els Bonapart (de l'estament mercantil) ho van fer a la República de Florència (rival de la República de Gènova) i van retornar a l'illa passades una o dues generacions.

Aquesta seria la raó per la qual, a partir del segle XVI, apareixen documentats amb el patrònim Buonaparte que evoluciona cap a Bonaparte. Tres segles més tard (1768), naixeria a Ajaccio (la capital de l'illa) un descendent d'Hug Bonapart, anomenat Nabulione. I l'any següent (1769), una revolució nacional corsa expulsaria els genovesos i lliuraria el domini de l'illa a la monarquia francesa.

Nabulione Buonaparte es convertiria en emperador dels francesos amb el nom de Napoleó I (1804-1814 i 1815). No es té constància que conegués l'origen de la seva nissaga; però, reveladorament, durant el seu primer mandat va incorporar Catalunya al Primer Imperi Francès, i va convertir Barcelona en la gran capital del Midi, la "París de la Mediterrània".

Marc Pons
Barcelona
Dijous, 23 de juliol de 2020. 05:00
https://www.elnacional.cat/ca/efemerides/marc-pons-hug-bonapart-regent-catala-corsega_524757_102.html